

30te Møde.

Tirsdag den 16. December Kl. 2.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Første Behandling af Forslag til Lov om Valutaforanstaltninger.

(Lovforslaget findes i Till. C. Sp. 67).

Formanden: Lovforslaget kan ikke behandles i dette Møde uden Tingets Samtykke, men hvis ingen gør Indsigelse, be-
tragter jeg Samtykket som givet. (Ophold).
Det er givet.

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Ministeren for Industri, Handel og Søfart (Stawning): Det Lovforslag, jeg har den Ære at forelægge og anbefale det høje Landsting, er efter Titelen Forslag til Lov om Valutaforanstaltninger, et Forslag, der i nogen Tid har været til Behandling i Folketinget, hvor Vedtagelse har fundet Sted, idet nogle Paragraffer er blevet vedtaget med alles Tilslutning, andre med Tilslutning fra tre Partier og atter andre med Tilslutning fra to Partier. Fra alle Sider gav man imidlertid i Folketinget ved Forhandlingerne og Afstemningen om denne Sag Udtryk for Ønsket om en Ordning, der saa vidt muligt havde almindelig Tilslutning fra samtlige Partier i den høje Rigsdag, og derigennem gav man i Virkeligheden tillige Udtryk for Ønsket om at faa prøvet alle forfatningsmæssige Forhandlingsveje, altsaa ogsaa, om fornødent, gennem et Fællesudvalg en direkte Forhandling mellem Folketing og Landsting, hvorved jeg jo ogsaa synes, at Landstinget vilde opnaa Adgang til Deltagelse i Forhandlingerne paa et noget tidligere Tidspunkt, end det maaske ellers havde været muligt.

Det i Folketinget vedtagne Lovforslag bygger, som man vil have set, paa en Bestemmelse om Fritagelse for Nationalbanken for Indløsning af Sedlerne med Guld. Det nuværende Moratorium, den saakaldte Guldlov, som gentagende siden Krigens Udbrud er blevet fornyet, udløber med dette Aars Udgang, og af den Grund var jo en Forhandling paakrævet, og en Afgørelse af, hvorledes Forholdene skal være i den kom-

mende Tid, nødvendig. Det er denne Omstændighed, der meget naturligt er draget med ind i de Forhandlinger om Valuta-problemet, som gennem en længere Tid har fundet Sted.

I Lovforslagets § 1 gives den nævnte Fritagelse, men der stilles i de øvrige Paragraffer forskellige Betingelser for dette fortsatte Moratorium til Nationalbanken. Nationalbanken skal sikre en Maksimumskurs paa amerikanske Dollars og derigennem altsaa i Virkeligheden en Minimumskurs paa den danske Krone. Det er i Lovforslaget angivet, at Begyndelseskursen for amerikanske Dollars indtil 1. Juli 1925 skal være 5,74, hvilket svarer til en Minimumskurs paa den danske Krone af 65 Ø., altsaa saa nogenlunde det Stadium, paa hvilket vi i Øjeblikket befinder os. Det er saa Forudsætningen, at denne Kurs skulde bringes til Stigning, om end en svag Stigning, i den kommende Tid. Oprindeligt var Forslaget formuleret derhen, at Stigningen kun skulde gaa til 68 i Løbet af de to Aar, Lovforslaget omhandler, men under Forhandlingerne i Folketinget blev der fra flere Sider udtalt Ønske om en større Stigning, fra nogle Sider om en betydelig større Stigning, og man har da fra alle Sider samlet sig om det mindst vidtgaaende af Ændringsforslagene, saaledes at Stigningen i disse to Aar skulde gaa til en Minimumskurs paa Kronen af 70. Man har imidlertid anset det for nødvendigt, ikke mindst fra Nationalbankens Side, at have en Mulighed for Dispensation fra Bestemmelserne om disse Kurser i de to Aar, idet Forholdene jo kunde udvikle sig paa en saadan Maade, at det vilde være katastrofalt at gaa til en yderligere Stigning, medens det paa den anden Side er sikret, at man ikke, i hvert Fald ikke uden at gaa til Lovgivningsmagten, skal kunne gaa under 65 Ø. I Virkeligheden er denne Ordning, den saakaldte Guldvekselvod, jo ensbetydende med Indførelsen af en Pligt til at indløse Sedler med Guld til Dagens Kurs, et Spørgsmaal, som i nogen Tid var fremme til Behandling baade i Offentligheden og i det i Sommer virkende Valutaraad.

Dernæst er det Forudsætningen for, at Banken skal kunne paatage sig denne Sikring, for det første, at Banken indstiller sig paa i de kommende to Aar at ofre, om fornødent, sit Overskud eller det af det, som behøves, paa Valutasagen, altsaa dels paa disse Foranstaltninger, som nu tænkes iværksat, hvis de kræver direkte Udgifter, dels, dersom man undgaar saadanne direkte Udgifter, paa Dækning af Statens eventuelle Tab ved den Egaliseringsfond, der i